РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу: "SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота 1-го грудня 1917. Ч. 142. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Saturday, December 1, 1917. No. 142.

ЗАВІШЕНЄ ОРУЖА НА ЦІЛІМ РОСІЙСЬКІМ ФРОНТІ.

Аліянти признають, що російська армія без Українців є безсильна.

В часї останних заворушень в Києві полягло 600 російських офіцирів.

У великій воєнній нараді аліянтів в Парижи беруть участь представники 16 держав.

Вісти з України.

—o—

АЛІЯНТИ ПРИЗНАЮТЬ, ЩО РОСІЙСЬКА АРМІЯ БЕЗ УКРАЇНИ Є БЕЗСИЛЬНА.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

На Грушевського і Винниченка складають вину нинїшної немочи Росії.

ПАРИЖ, 29. падолиста. — **Одним з найважнїйших чинників в европейськім положеню, з яким буде мати до діла конференція аліянтів, є,** як се загально признають, **внутрішні справи Росії.**

„Пті Журналь", орган француського міністра для загр. справ, Пітона, заявляє, **що наслідком переговорів правительства большевиків з Німеччиною буде вислане ультимату большевиками до держав аліянтів, в якім вони зажадають безпроволочного загального завішеня оружа.**

Припускаючи навіть, що внутрішне ослабленє Італії було причиною її нещастя, то всеж таки позістане головним фактом, що наступ австро-німецьких війск на Італію був уможливлений лише через цілковите здержанє воєнних операцій на східнім фронті.

Треба також припускати, що з тоїсамої причини скількість війск, яка може бути ужита до воєнної служби на західнім фронтї, буде постійно збільшати ся.

Головні точки, які аліянти мусять взяти на нараді під розвагу поза безпроволочну справу військових заряджень і приготовань, є слідуючі:

1. Чи є можливим перевести якусь акцію спільно або зокрема, щоби направити положенє в Росії.

2. В який спосіб сю акцію можна би перевести.

3. Чи можна би в Росії найти якусь розмірно постійну силу оружну, при помочи котрої, стоячи з нею в злуці, можна би сю акцію перевести.

Хочуть ратувати Росію при помочи козаків, але Українці на перешкоді.

Піддавано гадку, що можна би зробити ужиток з ген. Каледіна і його козаків, але можливости послугувати ся ними яко постійною оружною силою **СТОЇТЬ ДУЖЕ НА ПЕРЕШКОДІ АНАРХІСТИЧНА АКЦІЯ (?) УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ, КОТРОЇ ПРЕЗИДЕНТ, ВИННИЧЕНКО, ЗАЯВИВ, ЩО ВСІ УКРАЇНСЬКІ ТІЙСКА БУДУТЬ ВІДКЛИКАНІ З БОЄВОГО ФРОНТУ.**

Як довго Рада має контролю над Києвом і Україною, ген. Каледін є безсильний, навіть коли би велика часть його війск позістала вірною.

Винниченко є в дійсности орудем в руках свого попередника, проф. Михайла Грушевського, першого президента Ради, якого вислано зі Львова на київський університет (?) ще перед війною, але він все занимав уряд професора у Львові зі всіми поборами. Отсе примір німецької „мирової влїзливости", який пояснює українську справу.

Ратованє Росії при помочи польської армії.

Другий спосіб, який буде правдоподібно предложений на конференції, є можливість ужитя до сеї справи Поляків через коротку і рішучу заяву зі сторони аліянтів, що повна независимість Польщі є одною з головних воєнних цілий аліянтів, подібно як освободженє Альзації і Льотарингії.

Відбудована Польща, в склад котрої війшли би: російська Польща, велика часть Галичини, польська Шлезія, Познаньщина і пруська Польща, числила би 20 до 30 міліонів населеня, з котрого богато жовнірів під теперішну пору бореть ся примусово в рядах німецької, російської або австрійської армії, але які ніколи не затратили свого патріотизму і бажаня цілковитої независимости.

Акція аліянтів в користь польської справи мала би подвійне значінє. Перше: утворило би ся центральну силу, яка протиділала би німецьким впливам на східнім фронті, і друге: така акція викликала би в рядах польських полків в Німеччині і Австрії незадоволенє і дезерцію.

Ще дотепер находить ся на полудневім російськім фронтї армія в силї 100.000 до 150.000, зложена з російських Поляків під командою польського ґенерала Мусіцкого, яку утворено за дозволом Керенського. Ся армія заявила була свою вірність Керенському ще в початках його боротьби з большевиками.

Коли би аліянти проголосили независимість Польщі, то ряди сеї армії скоро збільшили би ся і її цілию була би боротьба за свободу, ціль, яка додає найбільше хоробрости жовнірови. Польська армія, находяча ся на полудневім фронтї, була би всилї вести акцію спільно з армією румунською, яка є тепер майже цілком відокремлена.

В Києві тривала битва через 6 днів. — 600 офіцирів убито.

СТОКГОЛЬМ, 28. падолиста. — **До лїсти жертв, яка попередила здобутє большевиками контролї над Росією, треба додати ще 600 офіцирів, яких убито в Києві, і 150 офіцирів, які згинули підчас заворушень в Москві.**

Така вістка надійшла нині з Петрограду від достовірної особи.

Битва на улицях міста Києва тривала через 6 днів, Се було справдїшне панованє терору.

Телеграма доносить дальше, що 150 російських офіцирів згинуло підчас завзятої оборони одного з найбільших готелів в Москві та що розярена товпа під проводом большевиків майже до нащадку рознесла будинок.

ВЕЛИКА ВОЄННА НАРАДА В ПАРИЖИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПАРИЖ, 29. падолиста. — **Воєнна нарада аліянтів, в якій беруть участь представники 16 держав, розпочала ся нині о год. 10-тій рано в будинку міністерства для заграничних справ.**

Наради розпочав француський премієр, Клемансо, якого вибрано предсідателем конференції, повитавем учасників нарад, представляючи відтак важність хвилї і велику відповідальність, яка тяжить на зібраних політиках і військових людях.

МИРОВІ ЗМАГАНЯ.

(True translation filed with the Postmaster at Jer sey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЄР ПРО МИР З РОСІЄЮ.

Польща, Литва і Курляндія мають самі рішити про свою долю.

БЕРЛІН, 29. падолиста. — **Ґр. Ґеорґ Гертлінґ, німецький державний канцлер, заявив нині в парляменті, що він є готовий розпочати мирові переговори, скоро лише російське правительство вишле до Берліна своїх відпоручників, даючи їм повновласть.**

„Я надію ся і бажаю, — сказав канцлєр — щоби сї змаганя прибрали як найскорше якусь певну форму і принесли нам мир".

Говорячи про Польщу, Литву і Курляндію, ґр. Гертлінґ заявив:

„Ми шануємо право самовизначеня народів. Ми надіємо ся, що вони самі собі нададуть конституційну форму правлїня відповідно до своїх відносин".

Ґр. Гертлінґ, згадуючи про бездротну телеґраму, яку вислало російське правительство з Царського Села, підписану Троцьким і Леніном, в котрій предложено правительствам і народам воюючих держав завішенє оружа і візвано їх до скорого відтак розпочатя мирових переговорів, заявив:

„Отсим не вагаю ся заявити, що в предложенях російського правительства, о скільки се під теперішну пору є відоме, находять ся можливі до принятя принципи, які можуть становити підставу до отвореня мирових переговорів, і що я є готовий війти в переговори, скоро лише російське правительство вишле відпоручників, які будуть до сього уповажнені".

Канцлєр, представляючи ся парляментови, виголосив довгу промову, в якій обговорив всі біжучі проблєми внутрішного як і заграничного положеня.

Висказуючи кілька своїх особистих поглядів щодо війни, канцлєр широко обговорив справи, які відносять ся до внутрішної політики держави.

Візвавши до єдности в дома, канцлєр говорив про заграничні справи і загальне сьвітове положенє.

Австро-Угорщина клонить ся до мира з Росією.

АМСТЕРДАМ, 28. падолиста. — **Ґр. Чернін, австро-угорський міністер для заграничних справ,** як се доносить телеґрама з Відня, **заявив підчас дискусії на засіданю палати панів, що Австро-Угорщина є готова розпочати з Росією переговори в справі чесного і можливого до принятя мира.**

Відпоручники большевиків розпочали переговори з німецькими військовими властями.

ПЕТРОГРАД, 27. падолиста. — **Зі Смольного Інститута, головної кватири правительства большевиків, видано нині оповіщенє, що відпоручники Криленка, головного команданта російських війск, ПЕРЕСТУПИЛИ НІМЕЦЬКУ БОЄВУ ЛІНІЮ І РОЗПОЧАЛИ ПЕРЕГОВОРИ З НІМЕЦЬКИМИ ВІЙСКОВИМИ ВЛАСТЯМИ.**

Криленко вислав трох відпоручників, подаючи їм інструкції, щоби вони запитали гол. німецького команданта, **чи він згодить ся на те, щоби вислати відпоручників в цїли безпроволочних переговорів в справі завішеня оружа на всїх фронтах. На случай відмовляючої відповіди відпоручники мали зажадати точного означеня часу і місця, в котрім мала би розпочати ся конференція відпоручників обох сторін.**

Перші наради назначено на день 2. грудня.

ПЕТРОГРАД, 28. падолиста. — **Відпоручники Криленка перейшли вчера о год. 4-тій пополудни через німецьку боєву лінію.** Їх приймив командант тої частини фронту, де вони перейшли боєву лінію.

Реченець відповіди назначено на 8 годину вечером.

В означеній годині німецьке правительство дало урядово зізволенє на веденє переговорів.

ПОЧАТОК КОНФЕРЕНЦІЇ НАЗНАЧЕНО НА ДЕНЬ 2. ГРУДНЯ.

Домашна війна в Росії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ленін грозить аліянтам уневажненем всїх довгів Росії.

ЛОНДОН, 29. падолиста. — Після донесеня петроградського кореспондента до часописи „Дейли Кронікл", **Ленін загрозив, що проголосить банкротство Росії і уневажнить всї довги та прочі зобовязаня російської держави.**

Кореспондент пише дальше, що провідник большевиків має надію в сей спосіб змусити аліянтів до признаня правительства большевиків і до слуханя їх розказів.

Війска в більшій части по стороні большевиків.

Криленко усунув ген. Черемісова.

ЛОНДОН, 28. падолиста. — Петроградський кореспондент доносить до „Дейли Мейл", що вправді з фронту надходять ріжні суперечні вісти, але мається вражінє, **що великі маси війска підпирають правительство Леніна.**

Криленко, гол. командант російських війск з рамени большевиків, удав ся до Пскова, де усунув з уряду команданта ген. Черемісова, а його уряд передав комісареви північного фронту.

Головний військовий комітет перестеріг Криленка, щоби він здержав ся з поїздкою до головної військової кватири в Могилеві, бо комітет не думає передавати власти в руки якоїсь невідповідальної особи, і задержить власть у своїх руках, аж доки справа утвореня правительства не буде полагоджена. (Головна військова кватира в Могилеві не признає правительства большевиків. На її чолї стоїть ґен. Духонін, якого большевики усунули з уряду головного команданта війск).

Кореспондент додає, **що загальний нелад приймає щораз більший розмір. Крайні елементи зискують щораз більший вплив серед жовнірів і народних мас.**

Нарада російських політиків в головній кватирі в справі утвореня нового правительства.

ЛОНДОН, 28. падолиста. — Після телеґрами з Петрограду до „Таймса" в головній російській військовій кватирі відбула ся конференція російських політиків **в цїли утвореня нового правительства.**

В нарадах мали взяти участь: Чернов, Авксентієв, Мілюков, Верховський, Іванов і другі.

Пята армія заявила ся за мировими переговорами.

ЛОНДОН, 28. падолиста. — **Пята російська армія подала вчера до відома, що вона має намір вибрати делеґатів до переговорів з Німцями.**

Отсе другий случай, що ціла армія заявила ся підпирати змаганя большевиків. Найперше зробила се, як доносили, армія друга.

Революційний комітет усунув ґен. Валуєва.

Революційний військовий комітет з Мінска, як доносять, **усунув з уряду ґен. Валуєва, головного команданта на західнім фронтї.**

Згаданий командант не хотів згодити ся на завішенє оружа з Німцями. Його місце займив один з большевиків.

Франція взиває російську армію до непослуху большевикам.

ПЕТРОГРАД, 27. падолиста. — Ґен. Г. Бертолет, голова француської військової комісії в Румунії, повідомив в письмі, датованім дня 25. с. м. в Ясах, ґенерала Щербатова, команданта російських війск на румунськім фронтї, що одержав з француського міністерства війни вістку, що воно не дістає від якогось часу від російського ґенерального штабу жадних звітів з поля битви, а лише подробиці щодо змагань в справі завішеня оружа.

„Менї поручено повідомити найвисші військові власти, — говорить дальше у своїм письмі ґен. Бертолет — **що Франція не признає власти народних комісарів** (правительства большевиків), **але вірить в патріотизм найвисших російських військових властий і має надію, що вони відкажуть ся від злочинних переговорів і задержать російську армію проти спільного ворога".**

Троцький заіменує нових послів.

ГАПАРАНДА (Швеція), 29. падолиста. — **В найблизших днях правительство большевиків заіменує нових послів в Лондонї і Парижи, звільнюючи з уряду дотеперішних послів.**

Троцький, яко міністер для загр. справ, вислав обіжник до всіх російських послів зі запитом, чи вони признають правительство большевиків.

Посли аліянтів опускають Петроград.

Рада роб. і салд. депутатів в Петрограді одержала повідомленє, що посли аліянтів, не зриваючи дипльоматичних зносин, мають намір опустити Петроград і виїхати до Стокгольму, поручаючи окремим представникам дальше вести діла посольств.

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
to United States:	в Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
to Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.00 per 3 months	на пів року $1.75
$1.75 per 6 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Montgomery.

З біжучої хвилі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Петроградський „День" (ч. 131, з 22. серпня 1917) помістив слідуючу заяву премієра українського кабінету, Володимира Винниченка, яку він зробив петроградському кореспондентови паризької ґазети „Untrensigeant":

Національна независимість.

Нас Українців у Росії є 30,000.000. Наскільки ненависне було нам ярмо царизму, настільки є сильне наше бажанє осягнути національну свободу. Ми маємо виключне право сповнити се бажанє таки нині, безпроволочно, не очікуючи кінця війни, бо завтра може бути трохи запізно.

Ми зараз (по революції) приступили до будованя нашого автономного житя, не дивлячи ся на трудности і перепони зі сторони Москалів; ми зорґанізували Українську Центральну Раду, в роді парляменту, до якої входить понад 600 осіб. У звязи з Радою ми зорґанізували ґенеральний секретаріят, який складає ся з міністерських департаментів. Я (Винниченко) занимаю становище премієра і міністра внутрішних справ; Єфремів — міністер заграничних справ; Рафес (Жид) — державний контрольор; Петлюра — міністер війни і т. д. Літом ми приїхали до Петроґраду, щоби порозуміти ся з російським правительством, назначити міністра для справ України і виробити статут автономії. Ся автономія повинна обнимати що найменьше девять ґуберній: Київ, Чернигів, Волинь, Поділє, Полтава, Харків, Катеринослав, Херсон і Таврія.

Національна армія.

З воєнної точки погляду Українці бажали, щоби 3,000.000 жовнірів Українців злучити в одну окрему народну армію, котра мала боронити виключно лиш український фронт. Зрозумійте, що Українці борять ся два рази ліпше ніж Москалі.

Становище супроти аліянтів.

Що-ж відносить ся до аліянтів, то ми досить невдоволені їх політикою протягом трох літ війни. Ні Франція ні Анґлія не завдали собі праці заявити істнованє українського народу і ані разу не підняли голосу порти страшного переслідуваня зі сторони царизму. Повна безінтересовність нашими змаганями побудила в Українців неприязнє почутє до аліянтів. Але старі хиби можуть бути направлені, коли Франція й Анґлія заявлять і заґарантують право Українцям на державнє істнованє. Тим способом вони закріплять звязь між Україною і аліянтами.

„Народовєц", польський тижневник в Клівленд, Огайо, в ч. 48-мім (з 29. падолиста 1917), в статї: „Незавнсима Україна" подає ось-такий уступ, який не потребує ніяких коментарів:

Українцям лекше є збудувати тепер свою державність ніж Полякам. Вони мають до роботи лише з одною Росією, а ся є безсильна. Про ту часть українського народу, котра мешкає в Галичині, українські державники покищо не клопочуть ся. Оставляють вони Галичину в спокою, видячи, що щонебудь з нею станеть ся, українська меньшість кривди не зазнає. Не спорять ся отже ані з Австрією ані з Польщею, а лише будують свою державу коштом Росії від Киева до Кавказу. **А маючи її в руках, будуть мати досить сили, щоби про решту пізнїйше подумати...**

Змаганя до економічного визволеня України.

(Конець).

Доля української кооперації — се точний відбиток долі українського народу, серед котрого вона зродила ся, росла і поширила ся.

І подібно, як український нарід натерпів ся богато від царського уряду, таксамо і українська кооператива зазнала чимало кривди не тільки від царського уряду, але й від своїх таки „товаришів-кооператорів" московського покрою.

Від самого початку кооперативного житя в Росії вела ся завзята боротьба між кооперативною Москвою й Україною. Кооперативна Україна розпочала боротьбу о свобідне і незалежне житє. Сьвідками сеї завзятої боротьби і великої нахабности московських кооператорів були всеросійські зїзди кооперативні, як в Києві, Москві, Ростові і инших містах. На всїх тих зїздах московські кооператори робили всякі зусиля і вживали всїх можливих способів, аби не випустити зі своїх рук опіки над українською кооперативою, не звертаючи уваги на те, що українська кооператива вже давно переросла своїх непрошених опікунів.

Московська опіка дала ся добре в знаки українській кооперативі. Українські капітали плинули ріками в московське море. Українських гроший уживали московські кооператори майже виключно на закладанє інтересів серед Москалів, не дбаючи зовсім про потреби українського населеня. І коли Москалї збогачували ся, українські хлїборобські орґанізації часто лише животїли з причини браку капіталів, а деколи зовсім завмирали.

Щоби позбути ся шкідливої московської опіки, українська кооператива постановила заложити українську центральну орґанізацію, в якій гуртували би ся кооперативи всїх родів. **Сього довершено дня 25. серпня б. р. на загальних зборах в Києві, основуючи „Український Кооперативний Банк".**

Український Банк має перед собою велику задачу. Цїлї лани, а то й зовсїм неорані чекають на його кооперативну працю.

Український Банк має не лише зєдинити в собі всї істнуючі українські кооперативи в одну сильну орґанізацію, але він має повести також дальше кооперативну працю відповідно до вимог українського народу, обіймаючи нею всї важнїйші галузи його економічного житя.

Тяжкою буде праця, яку Український Банк приймив на себе; нераз доведеть ся йому терпистим шляхом добивати ся до своєї мети; чимало колод прийдеть ся йому зустрічати у своїй дорозї, але він повинен і мусить дійти до тої мети, бо його піддержить дружними зусилями вся кооперація на Україні.

Радісно витала Україна се велике народне сьвято, сьвято визволеня і зєдиненя української кооперації.

Є надія, що се сьвято буде днем нової доби в історії української кооперації.

І ми, заморські Українці, радісно витаємо сї змаганя наших братів до економічного визволеня українського народу.

Нехай Український Банк стане могучим знарядом кооперації на Україні в її боротьбі за долю, добробут, культуру й економічну волю нашого народу!

Нехай свобідна українська кооперація своєю сильною рукою творить велике дїло — дїло волї і долї українського робучого народу!

Поможіть українським сиротам!

Сими днями головний уряд У. Н. Союза розіслав по всіх відділах нашої орґанізації ось-таку відозву:

Дорогі Братя і Сестри!

Український Нар. Союз се безперечно найсильнійша і найдіяльнійша українська орґанізація в Америці. Укр. Нар. Союз чимало причинив ся до піднесеня просьвіти серед українських іміґрантів в Америці, запоміг богато народних інституцій в ріднім краю, словом: совісно сповняв усі обовязки супроти рідного народу.

Попри те Укр. Нар. Союз завсїди приходив з матеріяльною помочию сиротам неодного члена, якому смерть відібрала спромогу опікувати ся своїми дїтьми.

Дорогі Братя і Сестри!

На XIV. конвенції нашої славної орґанізації ухвалено запомогти грошем український Сиротинець у Філядельфії, одиноку того рода українську інституцію на чужинї. Сей Сиротинець се на дїлї щиро народна інституція. Для народу вона конечно потрібна, а надто незвичайно хосенна. Кождий нарід піддержує свої сиротинцї та своєю помочию не допускає до їх упадку. Не може бути инакше і серед українського жертволюбивого народу.

В українськім Сиротинци в Філядельфії виховуеть ся понад сотку українських сиріток, які може би були марно пропали, колиб не сей Сиротинець та не ті благородні люди, які його піддержують. В українськім Сиротинци в Філядельфії виховуеть ся понад сотку бездомних сиріт на те, щоб вони стали на службу українському народови, щоби колись своею роботою віддячили ся свому народови за те, що він не дав їм загинути, або змарнуватись.

Український Сиротинець в Філядельфії се надія, се гордість, се слава наша на чужині!

Однак з жалем довідуємо ся, що сей Сиротинець бореть ся з великими браками і недостатками. І се не диво. Тепер часи тяжкі. Нам тяжко утримати одну родину. А тут накормити, приодіти, огріти, помістити понад сто дїтий, та післати їх до школи — се вимагає великанських видатків.

Тому ми відзиваємо ся до шляхотних сердець усіх Вповажаних Членів нашої славної організації і просимо зложити ласкаву щедру жертву на Різдвяний Дар для наших українських сиріток на чужині, для бідних діточок наших братів.

Відзиваємо ся отсим до кождого відділу, до кождого члена і членицї Укр. Нар. Союза і в імени українських сиріт просимо: Поможіть бідним дітям своєю лептою! Нехай не буде між нами ні одного, який би відмовив ся від сего так взнеслого і милосерного діла. Нехай не буде між нами ні одного, який відмовив би ся обтерти сирітські сльози.

Поміч бідним нашим сиротам се велика заслуга перед Богом, а рівночасно велика поміч цілому українському народови.

Сподіваемо ся, що наша просьба не промине безслідно серед Вповажаних Членів Укр. Нар. Союза, та вже з гори дякуємо за всї жертви в імени українських сиріт, які в день Різдва будуть молити ся за своїх добродіїв.

Зібрані на ту благородну ціль жертви й імена жертводавців просимо вписати на залучених блянкетах.

Хвальні Уряди Братств, Товариств і Сестрицтв будуть ласкаві заохотити поодиноких своїх членів чи членицъ, аби вони взяли на себе обовязок потрудити ся в тій справі і щоби пійшли самостійно по домах за колектою на Сиротинець. Хто підійметь ся сего благородного дїла, тому просимо доручити окремий блянкет (лїсту) на записуванє імен жертводавців і жертвованих ними датків.

Всї жертви на український Сиротинець у Філядельфії, чи то від відділів У. Н. Союза чи від поодиноких людий, і всї виказп жертводавців просимо відсилати до головної канцелярії У. Н. Союза. Імена жертводавців і жертвовані ними датки оголосить ся в „Свободі", а гроші вішлеть ся до заряду Сиротинця.

Чеки і моні ордери просимо виписувати так: Ukrainian National Association.

Головний Уряд У. Н. Союза (слїдують підписи 19 урядників).

Є дві головні причини, які наказують нам сповнити свій обовязок супроти українського Сиротинця в Філядельфії.

Вроджене в кождім чоловіці чувство людскости каже нам підпомогти зібрані у філядельфійськім Сиротинци дїти, бо сї дїти — **сироти.**

Почутє народного достоїнства велить нам поспішити з помочию тим дїтям, бо сї дїти — **наші** сироти.

А є ще одна причина: **нам треба своєї інтеліґенції в Америці.** Відкиж ми її возьмемо? По наших громадах нема кваліфікованих учителів до науки української мови. Відкиж їх взяти?

Український Сиротинець у Філядельфії опікуєть ся нашими сиротами не на те, щоби лиш утримати їх при житю, а відтак пустити в сьвіт на ласку долї. **Український Серотинець виховує поручені собі діти на сьвідомих і пожиточних членів своєї рідної суспільности. Український Сиротинець стараєть ся придбати американським Українцям інтеліґентних робітників на запущеній народній ниві. Український Сиротинець дбає пильно о те, щоби вже в найблизшій будучности обсадити всї наші школи як найліпшими учительськими силами.**

Український Сиротинець має супроти своєї суспільности дуже красні і благородні наміри, але він тих намірів не годен перевести в житє без помочи нашого загалу. Українським Сиротинцем заряджують такі люди, які посьвятили ся свому званю, які побіч звичайної людскости визначують ся ще й горячим українським патріотизмом. Сї люди моглиб зробити для нашої рідної справи дуже богато, як би ми не поскупили їм своєї помочи. Сї люди приймуть від нас зі щирою подякою не тільки поміч матеріяльну, але й поміч моральну — в формі заохоти, поради, витривалости в добрім дїлї і т. д. Даймо-ж їм ту поміч!

Український Сиротинець займаєть ся вихованєм висше 100 українських сиріт і бореть ся з великими недостачами. Як ми поспішимо тому Сиротинцеви зі скорою матеріяльною помочию, то тимсамим поліпшимо долю тих сиріт, а крім того приготовимо місце для инших опущених діточок, які раді би дістати ся до того Сиротинця, де ними заопікують ся покликані до сього особи. По наших громадах є богато бідних дітий, то чомуж ті дїти мають перед часом „зійти на дно", або виховувати ся в таких інституціях, які відносять ся до нашої народности байдужно, а то й ворожо?

Така суспільність, котра не дбає про вихованє своєї молодїжи, має дуже кепську марку в культурних людий, а ми чейже не хочемо належати до суспільностий некультурних!...

Ми твердо віримо, що висше наведена відозва головного уряду У. Н. Союза не буде голосом „вопіючим на пустини". Ми сьвято переконані, що **всї відділи нашої орґанізації зложать на український Сиротинець такі жертви, які будуть в їх силї. Ми надїємо ся, що окрім самих відділів знайдеть ся ще доволї поодиноких членів нашої славної орґанізації, котрі зложать свої щедрі датки на Різдвяний Дар для українського Сиротинця в Америці.** Адже наша орґанізація називаєть ся **славною** лише длятого, що на кождий народний поклик відгукуєть ся громадно і спішить охотно, де тільки треба, зі своєю щирою й щедрою підмогою.

Коли на поміч українському Сиротинцеви в Філядельфії поспішать не тільки члени нашого У. Н. Союза, але й усї читачі „Свободи" і загалом всї люди доброї волї, то Різдвяний Дар для нашого Сиротинця розвеселить заплакані очи находячих ся у нїм сиротят, розвіє тяжку журбу з чола настоятелів сеї інституції, а тоді сповнять ся слова нашого божественного Учителя: **„Всьо, що зробите одному з моїх меньших братів — менї зробите".**

Просимо наших Вп. Читачів не забувати, що Український Народний Союз збирає жертви для українського Сиротинця в Філядельфії протягом двох місяців: від 1. грудня 1917 р. до 30. січня 1918 р.

Про потреби української іміґрації.

Цілком певно можна сказати, що доля української іміґрації в Америці не є гідна заздрости. Подумати тільки, що поверх півмілїонова маса української іміґрації не видала зпоміж себе майже нїщо інтеліґенції і не здобула собі належного поважаня зі сторони инших, більше осьвічених тут націй.

Потішають нас вправді деякі часописи, що Американції числять ся з нами, доказуючи се тим, що на сторінках своїх часописий друкують статї про українську справу (розумієть ся, найчастійше тоді тільки, коли самі о се постараємо ся). Але мимо сього не розуміють, чи таки самі не хочуть вияснити нам сього ствердженого факту, що ми, Українці, на вільній земли Вашінґтона не дорівнуємо иншим націям і все стоїмо на найнизшім степени під кождим майже зглядом.

Що Американції не числять ся з нами, як приміром з иншими, більше осьвіченими тут народами, сьому не можемо дивувати ся, тимсамим отже не можемо винувати їх про понятя о нашім народі. Бо якжеж Американець може числити ся з нашим іміґрантом, коли він навіть підписати ся не вміє і не може йому пояснити, хто він є?!

Над долею нашого іміґранта повинні застановити ся більше наші провідники; вони повинні вглянути в причини нужденного його положеня і впливати всіми силами на поліпшенє його долї. Треба памятати й о тім, що наш іміґрант прибув до Америки, країни промислової, в найбільшій части таки просто з ріллї, не маючи понятя о сьвітї, о инших людях, не пізнавши навіть жадного більшого міста, кромі сусідного села, де рік від року спішив на празник. Приїхавши до Америки, наш іміґрант опиняєть ся відразу в осередку чужім під кождим зглядом, а хотячи відсунути від себе тугу за рідним краєм і родиною, має в неділю проповідь о „пеклї", а що дня горівку і пиво. Таким робом наш іміґрант нїколи не осягне собі нїякого добробуту і хотяй би Американції були йому найбільше раді, то все таки не будуть могли уділити йому помочи. Инша річ, що часто цілком не хочуть йому помогти; противно, вони є вдоволені з того, що мають з нього спосібний матеріял до праці, над котрим вони є настоятелями.

І тому в кождій фабриці бачимо Анґлійців, Нїмців, Французів і других яко ремісників і настоятелів, а Українців яко найгірше платних звичайних робітників.

Якжеж инакше виглядав би той Українець, котрий пійшов би на вечірний курс науки, пізнав би анґлійську мову, а відтак вивчив ся фахового ремесла. Осягнувши відповідне вишколенє, він не лякав би ся вже тоді конкуренції Анґлійця, Нїмця, Француза, ні других, лиш сьміло ставав би побіч нього до праці, а маючи талан і завзяте, перевисшив би його в короткім часї.

Америка не є країною всемудрости. Є тут деякі урядженя, які можуть не подобати ся Европейцям, але кождий, хто бодай побіжно приглянув ся тутешним відносинам, мусить вкінци признати, що в Америці можна навчити ся богато річий, і ті річи Українець повинен собі присвоювати і на місци використувати їх для свого добра, або також занести їх колись на Україну. І тут власне є поле до праці для наших передових людий. Підтримуючи як найсильнійше українську національність наших іміґрантів, треба вказувати їх занедбаний стан осьвіти і накликувати до науки; впливати на звичайних робітників, аби вони, о скільки можности, ставали ся фаховцями і вчили ся анґлійської мови.

Коли би наш робітник-Українець заробляв більше, меньше пив, а більше читав, то з певностию що привязанє до вітчини не вигасло би у нього. Він міг би жертвувати більше на народні цїли, а також не був би погорджуваний зі сторони инших.

Андрій Блащук.

Володимир Сиротенко.

БУДУЮТЬ ДІМ.

Тріщить, гримить... Се дім будують,
Машини сильнії парують.
А скільки риєть ся там тих
Брудних робітників простих!
Той крекче, камінь товчучи,
Той стогне, цеглу несучи,
Той кує сталь, той струже ліс,
А той під землю аж заліз
І там копаєть ся, як жук...
Потрібно всюди кріпких рук.
Не легку працю дали їм,
За те росте розкішний дім.
А деж ті люди всї живуть,
Що тяжко так працюють тут?
Чи є у них такі кімнати,
Які тут мають збудувати?
Вони жиють в домах гниючих,
Годують там блощиць вонючих,
По три, по пять в малій кімнаті
На брудних ліжках мусять спати...
І той остатний тяжкий цент
Від них витягають на рент!
І се-ж вони сей дім будують,
Вони ту працю так пильнують;
А хто в тім домі буде жити?
Гультай-боґач і його дїти.

Ню Йорк, 26. падолиста 1917.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЧАС. „СВОБОДА".

Сим повідомляєть ся ПП. Передплатників, що повідомлень про скінчене передплати Адміністрація „Свободи" не висилає. Длятого просимо, щоб кождий передплатник звертав пильну увагу на дату скінченя реченця його передплати, яка находить ся при кождій адресі, наклеєній на часописи. Приміром: 14:18 належить розуміти, що передплата часописи кінчить ся 14-го січня 1918 року. Колиж передплатник до 10 днів по скінченю передплати не відновить її, то дальша висилка часописи буде йому здержана. Сподїваємось, що ПП. Передплатники прикоровлять ся до сеї постанови, та будуть завчасу спішитись з відновленем передплати. Адміністрація „Свободи".

Читайте українські книжки і газети бо часте читанє веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Дотеперішні звільненя від війска є уневажнені.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґенерал Кравдер заявив, що з приводу нової поборової системи всі дотеперішні увільненя від війска є уневажнені. Важні будуть лише звільненя, видані по 15-тім грудни 1917 року.

Торговцї цукром мають 90% зарібку.

Комісія, зорганізована при нюйорській часописи „Івнінг Ворлд" для розсліду дорожнї поживи, заявила, що дрібні торговцї цукром мають тепер 90% чистого зарібку.

Здержано контракт на 2,000.000 пар черевиків для Росії.

Контракт на 2,000.000 пар черевиків для Росії відкликано з причини непевної ситуації в Росії.

Арештовано дві особи, підозрілі за напад на президента.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В Ґрін Рідж, Н. Й., на мості Артур Кіл арештовано Фредеріка Овенса, машиніста, занятого при зелізничій компанії „Балтімор & Огайо", і Ґеорґа Меца, Німця, з Марінерс Гарбор. Овенс мав заявити, що президент Вілсон є орудєм Анґлії, а Мец мав дуже обидливо висловити ся про президента. Оба арештовані заперечують закиди.

Викрито плянований замах на італїйського короля.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В Сієтл, Ваш., викрито змову убити італїйського короля, Віктора Емануеля. Федеральні власти арештували 160 членів у ріжних північно-західних містах; всі вони належали до соціяльно-наукового кружка. Арештованих правдоподібно посадять до табору інтернованих, а до Італії вислано повідомленє про істнованє такого кружка і наказано італїйським властям, щоби слїдили кождий рух висланників сього кружка.

Арештовано 10 осіб за 23 убийства.

До окружного прокуратора в Ню Йорку зголосив ся якийсь „Ральф ді Барбер" Данїелльо і признав ся, що у спілцї з другими він поповнив 23 убийства. У звязи з тим в Ню Йорку арештовано вже 10 осіб, а дальші арештованя мають наступити. Данїелльо заявив, що, о скільки він знає, в Ню Йорку є три великі банди італїйських розбишак: одна в дїльницї Гарлєм, друга в Бруклинї, а трета на Мангатан.

Страх і жажда пімсти пхнули Данїелля виявити на денне сьвітло всї тайни свої і своїх товаришів. Деякі члени його банди хотїли позбавити його житя і він рішив ся донести про всї злочини властям, бо подумав, що в арештї буде йому найбезпечнїйше.

Власти зараз розіслали кільканайцять детективів пошукувати за дальшими злочинцями.

Американський летун утік з німецького табору.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Один американський летун, ляйтнант, роджений в Сієтл, Ваш., який літав з Британцями і тому два місяцї попав ся до німецького полону, прибув 28. падолиста до Лондону. Він утік з німецького табору полонених. В Лондонї він зголосив ся до американської амбасади, аби його перенести з британського до американського корпусу летунів.

В Ню Йорку покарано 88 осіб за плюванє на публичних місцях.

Вчера (в пятницю) покарано в Ню Йорку 88 осіб за се, що плювали на публичних місцях, як: тротоари, зелізничі стації і т. п. Кождий покараний заплатив два доляри гривни.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Німецькі назви улиць в Трускавци.

В Трускавци, дрогобицького повіту в Галичинї, змінено деякі назви улиць на німецькі. Є там вже: Вільгельмштрассе, Бісмаркштрассе, Шічштрассе і т. п. Населенє дуже заскочене сею несподіванкою.

Щира жертва.

Мешканцї села Ганнівки, сумського повіту, харківської губернії, зібрали між собою 636 карб. і відіслали їх до 131. пішого Тіраспольського полку, що тепер украйнізуєть ся.

Українці Тіраспольці, отримавши сю щиру жертву, від всього серця дякують мешканцям села Ганнівки. Вони бачать, що не забуті на далекій чужинї, серед лїсів та болот, своїми братами, що лишили ся там на пишних ланах рідної Вкраїни.

Спасибі, любі Брати!

Вояки нїколи не забудуть Вашого теплого відношеня.

Вже близка година, коли ми, скінчивши сю остогидну кроваву війну, вернемо ся всї до дому і тодї поруч з Вами, Брати, пічнемо сьвяту війну без крови і братовбийства, війну занапащеного бідного люду проти бенкетуючих гнобителїв, що віками обдирали нещадимо народ. Ми всї, як один, станемо під прапор сьвятої боротьби і певні, що нїколи нашому ворогови, товстозубому панству, не поконати наступу революційної армії.

Українська Рада 131. пішого Тіраспольського полку.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Провоєнна ґазета в Берлїнї заборонена.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

З Ґаґи доносять, що цензор заборонив видавати пангерманську ґазету „Дайтше Цайтунг" в Берлїнї. „Дайтше Цайтунг" піддержувала полїтику юнкрів (пруська шляхта), які домагають ся, щоби Німеччина не заключала мира, аж доки не одержить воєнного відшкодованя і нових територій.

Величава мирова демонстрація в Будапештї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

В недїлю (25. падолиста 1917) в Будапештї, столици Угорщини, відбула ся величава демонстрація за миром. Ухвалено резолюцію проти пангерманського наміру анектувати Польщу і Лївонію через Німеччину.

В Австро-Угорщинї вивішано 80.000 осіб.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

80.000 осіб вивішано в Австро-Угорщинї від початку війни за полїтичну або національну опозицію супроти правительства, за пацифізм, та за сепаратистичну пропаґанду.

Дорожня в Австрії.

Париський кореспондент московського „Русского Слова" в телеґрамі з 26. вересня 1917 року доносить, що дорожня в Австрії переходить всякі границї. Приміром за мітницю ниток (звій ниток на колїсци) не лише що треба заплатити грубі гроші, але щобй їх купити, треба мати спеціяльний дозвіл від властий.

Саксонський король заповідає виборчі реформи.

Саксонський король (Саксонія — провінція Німеччини) виголошуючи промову при отвореню зимової сесії сойму, заповів в найблизшім часї переведенє реформи виборів до низшої і висшої палати саксонського сойму.

Перед виборами в Канадї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

Дня 17. грудня 1917 року в Канадї відбудуть ся вибори до домініяльного парляменту. До виборів готовлять ся дві сильні партії: провоєнна партія Бордена і противоєнна партія Лоріера.

Лондонська „Дейлі Мейл" в редакційній статї про надходячі вибори в Канадї каже, що побіда Лоріера буде означати усуненє Канади від війни.

Німцї вибивають знаки на руках полонених жовнірів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 30, 1917 as required by the Act of October 6, 1917.)

До Злучених Держав прибув 19-лїтний Еліяс Ляйґонен, Фінляндець. При визитї іміґраційні власти в Ню Йорку відкрили на рамени його правої руки знаки: „Kr. Gef.". Ляйґонен пояснив, що сї знаки відбивають Німцї всїм полоненим і се означає: „Кріґ-Ґефанґене" (воєнно-полонений).

ВСЯЧИНА.

Скромність француського ґенерала Петена.

Кажуть, що скромність є одною з характеристичних рис ґенерала Петена, головного команданта француських армій у Францїї. По одній сьвітлій побідї над Німцями, коли Петена іменовано головним командантом, до нього приступив кореспондент одної француської часописи і просив, аби він подав йому деякі дати зі свого житя. На сю просьбу ґенерал Петен дав отсю лякопічну відповідь:

„Петен, ґенерал дивізії. Роджений 24. цьвітня 1856 року. Умер ——".

Найменьша держава в сьвітї.

Дотепер було звісним, що найменьшою державою в сьвітї є република Сан Маріно (в Італії), яка занимає 22 квадратові милї (американські) простору. Однак француські ґазети відкривають, що найменьшою державою в сьвітї є република Сайнт Ґуст, в горах Піренеях, між Еспанією і Францією.

Цїла держава занимає простір 1.500 квадратових метрів, а населенє виносить 130 осіб, які жиють в найлїпшій згодї без писаних прав і законів.

Президент є рівночасно начальником податкового суду і мировим судією. Вибори переводять після формули: загальне, рівне, тайне і безпосереднє голосованє. Населенє вибирає на пять лїт раду 12-ох, а сї вибирають зпоміж себе президента.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

„256 Феррі". — Зміну адреси подайте до війскового бюра, яке Вас покликувало до асентирунку. Як довго Ви або Ваша жінка не належите до Українського Народного Союза, так довго не можете вписати своєї дитини до Українського Молодечого Союза.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Запор Січ", від. 206, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеть ся 2. грудня б. р., о 1-шій годинї пополудни, в Лайсіюм галї під числом 15. На сей мітінґ має кождий член явити ся. Неявивший ся член відпадає карі 50 цнт., а урядник $1.00. Також просить ся, щоби кождий член вирівнав свій довг, бо в противнім разі може бути суспендований. На тім мітінґу старий уряд здасть справозданє зі свого діловодства і буде вибір нового уряду. Також подасть ся до відома, що в грудни будеть ся приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Котрий член хотїв би вписати свою дитину до У. Молод. Союза, прошу зголосити ся до секр. тов. „Запор. Січ". Приступайте громадно до „Зап. Січи" і до У. Н. Союза, бо нїхто не знає, що його завтра чекає. — П. Липський, предс.; М. Пророчок, кас.; Д. Бойко, секр.

КАРНЕҐІ, ПА. Тов. „Січ", від. 136, взиває всїх своїх членів, щоби всї явили ся на річні збори, котрі відбудуть ся дня 2. грудня б. р., о годинї 1-шій пополудни, в галї парохіяльній при Джейн стр. під числом 220 в Карнеґі. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари. Нових членів будеть ся принимати без вступного, а се є добра нагода для тих, котрі ще не належать до У. Н. Союза. — А. Сабік, предс.; В. Захарко, кас.; А. Брандибура, секр.

І. Рекун.

До рідного краю.

Рідний краю наш,
Сивий голубе,
Що за думонька
Облягла тебе!

Дрібним дощиком
Ти купаєш ся,
Ясним сонечком
Вигріваєш ся.

Умиваєш ся
В росу ранньою,
А втираєш ся
Вітром бурею.

Чом ти, краю наш,
Не пишаєш ся,
І рослинами
Не квітчаєш ся.

А лежиш собі,
Пилом криєш ся,
На дїтий — людий
Сумно дивиш ся.

Розмовляєш ти
Лиш з могилами,
Із сестрицями
Серцю милими.

Старину стару
Споминаєте,
Бувших лицарів
Виглядаєте?

Вже не буде їх,
Краю миленький,
Зопсувала всїх
Нова силонька.

Нова силонька —
Чорні ворони,
Не сини твої —
Твої вороги

Із чужих країв
Позлїтали ся
І з онуками
Помішали ся.

А онуки всї
Безталаннії:
Є тверезі з них,
Є і пяниї;

Є і темниї
І осьвічені;
Є уквалені
І намічені;

Є і прості з них
І поважнії;
Є і чеснії
І продажнії.

Всї на партії
Подїлили ся,
В чужі нації
Розгубили ся.

За „почотами"
Лиш ганяють ся,
Чиї дїточки —
Забувають ся.

Ума, розуму
Не набрали ся,
До добра-ж твого
Присмоктали ся.

Степи рівнії
Поскородили,
Луги квітнії
Повиводили.

Трави шовкові
Де поділи ся?
А вони іще
Не наїли ся,

Кажуть: „скрасемо
Край культурою".
Та й деруть твоє
Тїло з шкурою.

Бють мотиками
Тебе в грудоньки
Та насалюють
Гори рудоньки.

Руда червона
Розсипаєть ся,
Наче кров твоя
Розливаєть ся.

Вони бачать се
Тай не кають ся,
Аж до серденька
Добирають ся.

Наче слїпцї ті
В землї риють ся
І на божий сьвіт
Рідко дивлять ся.

Лиш у празничок —
У недїлечку
Змінять дїлечко
На горілочку.

Злом, отрутою
Упивають ся,
Чиї дїточки —
Забувають ся...

Того, краю, ти
Пилом криєш ся,
На дїтий — людий
Сумно дивиш ся.

Та прийшла пора,
Час годиненька
Оживеш знова,
Краю маленький!

Диво дивнеє
Ізявило ся
Нові лицарі
Народили ся,

В тебе, батьку наш,
Закохали ся,
Чого сумний ти
Допитали ся.

Ума, розуму
Набирають ся,
В тїсні спілочки
Всї ладнають ся.

Захистять тебе
Не шаблюкою —
Умом, працею
Та наукою.

(„Зоря", ч. 9).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ, А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сїй рубрицї поміщуйте слїдуючі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх своякїв, краянів або товаришів.—Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось доніс Вам, де іде, добре робота.—Коли потребуєте аґентів до пошириня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерні, готели або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте днякоучителів і учителїв музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешкане з харчом.—Коли продаєте свій бизнес або хочете купити чи обмінятись з ним.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

Пошукую свого краяна ПАВЛА БЕЗПАЛКА з села Росоха, пов. Чортків. Перебував в Дітройт, Міш. Хто би о нїм знав або він сам, прошу голоситись на адресу: 142-43

T. BILYK, Box 165, Painesdale, Mich.

Пошукую свого брата ІВАНА ГУМЕНЮКА. Хто би о нїм знав або він сам, зволить ласкаво голоситись на адресу: 142-44

HARRY HUMENIUK, Box 3, Alpoca, W. Va.

ЛИШЕ ДЛЯ САМОТНИХ пішлемо 5 фотоґрафій найгарнійших женщин за одержанєм 20 цнт. сріблом або марками. Вдоволенє запевнене. Пишіть до: 109с-

INTERNATIONAL SALES HOUSE, 1 Union Square, New York City.

Пошукую свого брата СТЕФАНА КОВБУЗА з Городенки, Галичина. Хто би о нїм знав, або він сам, прошу зголоситись на адресу: 140-42

FRED KOWBUS, Box 272, Mt. Hope, N. J.

Пошукую АНДРУХА ЖУРАВІНСЬКОГО з села Коропатники, пов. Рогатин. Перебував в Оліо, Н. П. Хто би о нїм знав або він сам, прошу голоситись на адресу: 141-42

MIKE BASARAB, 2221 Tustin St., Pittsburgh, Pa.

Пошукую свого шваґра ДМИТРА ЛАЗАРЕНКА. Перебував в Шікаго. Тепер має перебувати в Толідо, О. Хто би о нїм знає або він сам, прошу голоситись на адресу: 141-43

NICH. HARASYMIK, 766½ Holbrock, Hamtramck, Mich.

Пошукую своїх товаришів, ВАСИЛЯ ЛАВЧУКА, ЙОСИФА АКСАМІТА, ФЕДЯ НИКОЛЮКА і ІВАНА КИЗМУ. Хто би о них знав або вони самі, нехай голосять ся на адресу: 140-42

SAM LANDYGA, 311 Main Street, N. E., Minneapolis, Minn.

ІҐНАЦ РУДНІК пошукує своїх знакомих з села Добривід, пов. Збараж, Галичина. Хтобудь походячий з сего села зволить ласкаво як найскорше до мене зголоситись понеже я вкоротці звiдси виїзджаю. Моя адреса: 140-42

IGNATZ RUDNIK, c/o Smith's Hotel, 179 7th Ave., New York City.

ФАРМА НА ПРОДАЖ

в Ню Джерзи стейті, 100 акрів, 20 грубого ліса, решта вироблена земля, без мочарів, много ріжних овочів, добрі будинки, 8 штук худоби, около 100 дробу, подостатком паші, знарядів, машинерії, засїяна озимина, мусить ся продати за $3.900. Условя легкі. Зголоситись до: 142

NAZARANKO, (Apt. 22), 151 E. 112th St., New York, N. Y.

ВЕСЕЛЕ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ!

„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"

Про Мужиків, Козаків, Попів, Ксьондзів, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.

Книжочка обнимає 209 віршів на 282 сторонах друку.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 55 ЦЕНТІВ

"SVOBODA"

83 Grand St., Jersey City, N. J.

52 АКРОВА ФАРМА

до спродажи. Земля вироблена, нема каміня, ані ліса, земля чорна, родить ся цибуля, салера і взагалі все, дім повий о сімох кімнатах, будинки нові, сад з овочами, цїлий інвентар, пара коний, 2 корови, 50 курий, сїно, овес, кукуруза. Цїна $8.500, $4.500 готівки а $4000 на сплату. 133-145

JOHN SCHMITH, Box 101, Whippany, N. J.

ПОШУКУЮ партнера з готівкою $200. в цїли принятя співудїлу в трох цінних винаходах. Нагода подвоєня або потроєня своїх гроший. Пиши до: 139с154

T. R. KRYZANOWSKYJ, Engineer, 10 Wunderlich Place, Chester, Pa.

Купуйте Календар У. Н. Союза. Коштує 50 цен. разом з пересилкою.

КОЛИ КОМУ ТЯЖКО намовити несьвідомого Українця до читаня своєї ґазети, то се не повинно знеохочувати чесних Українців від дальшої аґітації. А от редактори не знеохочують ся писати, хоч часто за їх працю їх ще й лають. Спільна праця всїх людий доброї волї мусить колись увінчати ся успіхом. Тому намовляйте кождого до передплати на „Свободу".

ПРОТОКОЛ

з XIV. головної конвенції Українського Народного Союза, відбувшої ся в днях 22-го до 27-го жовтня 1917 р., в „Harrisburg Board of Trade Hall", 112-114 Market St., Harrisburg, Pa.

(Дальше).

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

РАХУНОК ОБОРОТОВИЙ

за час від 1. серпня 1914 до 30. вересня 1917.

Прихід.

Фонд посмертний	$334.797.39
„ резервовий	48.430.47
„ убогих	14.727.35
„ народний	49.221.14
„ адміністраційний	300.547.39
„ сирітський	48.099.79
Моргечі	19.968.07
Друкарня	2.125.57
Разом	$817.917.17
Готівка з дня 1. серпня 1914 р.	148.944.28
	$966.861.45

Розхід.

Фонд посмертний	$157.891.39
„ резервовий	54.928.78
„ убогих	16.297.00
„ народний	51.845.96
„ адміністраційний	292.051.59
„ сирітський	36.300.26
Моргечі	49.143.07
Бонди	158.272.00
Разом	$816.730.05
Готівка з кінцем 30. вересня 1917 р.	150.131.40
	$966.861.45

ПЕРЕГЛЯД ПООДИНОКИХ РАХУНКІВ.

Рахунок каси.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.	148.944.28	
Приходи від 1. серп. 1914 до 30. вер. 1917	817.917.17	
Розходи від 1. серпня 1914 до 30. вересня 1917		816.730.05
До біляноу: 30. вересня 1917 р.		150.131.40
	966.861.45	966.861.45

Фонд посмертний.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.		....
Вкладки від членів від 1. січня 1915 р. до 30. вересня 1917 р.		268.081.43
Процент з банків		3.413.64
Процент з бондів		2.027.50
Зворот виставлених чеків		823.65
Виплачено посмертних запомог	156.532.06	
Процент від закуплених бондів (при купні бондів)	1.359.33	
Перенесено з фонду народного		25.000.00
Перенесено в фонду убогих		2.000.00
Перенесено з фонду адміністраційного		4.300.00
Перенесено з фонду резервового		29.151.17
До біляноу: 30. вересня 1917 р.	176.906.00	
	334.797.39	334.797.39

Увага: З кінцем 30. вересня 1917 невиплачених запомог остає на суму $20.012.57.

Фонд резервовий.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.		121.057.20
Вкладки від членів від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1917 р.		30.253.04
Вступне від членів від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1917 р.		3.197.00
Процент від моргечів		8.649.23
Процент від банків		3.164.37
Процент від бондів		610.00
Рент з ральности від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1917 р.		1.074.00
Процент від закуплених бондів (при купні бондів)	18.86	
Провізія банкова (при купні бондів)	8.75	
Перенесено надвижку з ренту від реальности за рік 1915		1.482.83
Перенесено до фонду посмертного	54.901.17	
До біляноу: 30. вересня 1917 р.	114.558.89	
	169.487.67	169.487.67

Фонд народний.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.		9.903.23
Вкладки від членів від 1. січня 1915 до 30. вересня 1917		10.369.63
Вкладки від дітий членів від 1. січня 1915 до 30. вересня 1917		12.207.52
Процент з банків		1.244.35
„Просьвіта": на видавн. книжочок для членів	7.103.44	
на стипендії	1.850.00	
на видавництво „Цьвітки"	1.070.00	
„Свобода" на видавництва просьвітні	2.268.02	
на видавництва „Цьвітки"	1.210.00	
Платня головного опікуна	2.145.00	
Посмертні запомоги від 1. січня 1915 до 30. вересня 1917	4.400.00	
Жертва на народні ціли (після ухвали XIII. Головної Конвенції)	1.700.00	
Українська Народна Рада	116.50	
На фонд Січинського (після ухвали XIII. Головної Конвенції)	200.00	
Славянський Еміграційний Дім (після ухвали XIII. Головної Конвенції)	250.00	
Жертвам Війни (після ухвали XIII. Головної Конвенції)	500.00	
Жертва на Український Сойм	255.00	
Жертва на Український День	1.000.00	
Жертва на Амер. Червоний Хрест	100.00	
Запомога на видавництво календара У. Н. С. на рік 1916	1.800.00	
Видавництво книжки „Товаришу..."	678.00	
Стипендії, виплачені У. Н. Союзом	200.00	
*) Перенесено з фонду Молодечого Союза з кінцем 1914 р.		25.399.64
Перенесено до фонду посмертного	25.000.00	
До біляноу: 30. вересня 1917 р.	7.278.41	
	59.124.37	59.124.37

*) Фонд Молодечого Союза.

	Винен	Має
Фонд Мол. Союза на послідній XIII. Головній Конвенції виносив		28.650.23
Вкладки від дітий від 1. серпня 1914 р. до 31. грудня 1914		4.429.78
Виплачено посмертних запомог від 1. серпня до 31. грудня 1914	2.050.00	
„Просьвіта" на видавництво „Цьвітки"	300.00	
Платня головного опікуна і уряду	230.00	
Нагорода організаторів	16.50	
Перенесено до фонду народного	25.399.64	
Перенесено до фонду адміністраційного	5.083.87	
	33.080.01	33.080.01

Фонд адміністраційний.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.		24.607.07
*) Вкладки від членів на фонд посмертний і адміністраційний від 1. серпня 1914 до 31. грудня 1915 р.		91.128.29
Вкладки від членів від 1. січня 1915 до 30. вересня 1917		44.853.88
Вступне від членів від 1. січня 1915 до 30. вересня 1917		1.871.00
Зі спродажи відзнак, печаток, книг, книжочок і т. п.		5.752.27
З рентів від реальности		5.176.00
Процент з банків		1.197.88
Процент від позички на друкарню „Свободи"		2.354.31
Приходи друкарні „Свободи" від 1. січня 1915 до 1. червня 1917		117.379.89
Розходи друкарні „Свободи" від 1. січня 1915 до 1. червня 1917	117.379.89	
*) Посмертні запомоги в часі від 1. серпня 1914 до 31. грудня 1914 р.	55.192.70	
„Свобода" за орган	34.151.00	
Видатки XIII. Голов. Конвенції	20.315.31	
Платня Головного Уряду	10.920.00	
Календарі на рік: 1915, 1916 і 1917	8.700.00	
„Свобода" за друки	7.075.04	
Видатки реорганізації	4.030.33	
Видатки адміністраційні	3.740.79	
Відзнаки для членів	3.645.60	
Засідання Головного Уряду	2.975.05	
Видатки за справи правні	2.658.73	
Платня помічників	2.597.50	
Засідання Контрольної Комісії	2.091.08	
Подорожи і дієти	1.875.60	
Податки: від реальности, особисті і від води	1.776.37	
За грамоти і чартери	1.604.25	
Рент від офісів У. Н. Союза	1.140.00	
За бонди головних урядників	992.00	
Засідання Головного Екзек. Комітету	509.10	
За форнічере до офісу	487.40	
За печатки для відділів	408.55	
Стейтова контроля	357.54	
Стейтові оплати за лайсенс	343.00	
За друки підчас реорганізації	280.80	
За нагороди для організаторів	213.90	
Головний лікар	208.25	
Реперація реальности	185.50	
Чищене офісів	174.45	
Зворот виставлених чеків	105.63	
Асекурація від огню	73.40	
За „Сейф волт" для цінних паперів	60.00	
Перенесено довг „Свободи" з фонду резервового		25.750.00
Перенесено з фонду народного		5.083.87
Перенесено до фонду посмертного	4.300.00	
Перенесено надвишку з рентів за рік 1915	1.482.83	
До біляноу: 30. вересня 1917 р.	33.102.87	
	325.154.46	325.154.46

*) **Замітка:** Від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1917 р. переводжено розметові вкладки і виплати посмертного через фонд адміністраційний. Фонд посмертний увійшов в жите допερва з 1. січня 1915 р.

Фонд убогих.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.		11.680.57
Вкладки від членів від 1. серпня 1914 до 30. вересня 1917		13.841.11
Проценти з банків		761.24
Зворот виставлених чеків		125.00
Виплачено запомог членам на суму	14.297.00	
Перенесено до фонду посмертного	2.000.00	
До біляноу: 30. вересня 1917	10.110.92	
	26.407.92	26.407.92

Фонд сирітський.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914		60.771.78
Прихід від 1. серпня 1914 до 30. вересня 1917 р.		41.791.29
Проценти з банків		2.708.50
Проценти з бондів		3.600.00
Виплачено сирітських частий на суму	35.049.40	
Проценти від сирітських частий	864.61	
Проценти від бондів (при купні бондів)	330.00	
Провізія банкова (при купні бондів)	56.25	
До біляноу: 30. вересня 1917 р.	72.571.31	
	108.871.57	108.871.57

Бонди.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.	....	
Від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1917 закуплено бондів	158.272.00	
Спродано		....
До біляноу 30. вересня 1917 р.		158.272.00
	158.272.00	158.272.00

Моргечі.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.	33.600.00	
Від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1917 уділено позички	49.143.07	
Сплачені позички		19.968.07
До біляноу: 30. вересня 1917 р.		62.775.00
	82.743.07	82.743.07

Реальність.

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.	19.500.00	
Від 1. серпня 1914 до 30. вересня 1917 закуплено		
Продано		
До біляноу: 30. вересня 1917 р.		19.500.00
	19.500.00	19.500.00

Позичка друкарні „Свободи".

	Винен	Має
З біляноу: 1. серпня 1914 р.	25.975.57	
Від 1. серпня 1914 р. до 30. вересня 1917 позичено	....	
Друкарня „Свободи" сплатила		2.125.57
До біляноу: 30. вересня 1917		23.850.00
	25.975.57	25.975.57

БІЛЯНС З 30 ВЕРЕСНЯ 1917 Р.

Стан чинний.

Готівка	150.131.40
Бонди	158.272.00
Моргечі	62.775.00
Реальність	19.500.00
Позичка друкарні „Свободи"	23.850.00
	414.528.40

Стан довжний.

Фонд посмертний	176.906.00
„ резервовий	114.558.89
„ адміністраційний	33.102.87
„ убогих	10.110.92
„ народний	7.278.41
„ сирітський	72.571.31
	414.528.40

ГОТІВКА.

National Bank of Shamokin, Pa.	фонд резервовий	11.795.42	
National Bank of Shamokin, Pa.	„ убогих	5.389.57	17.184.99
Dime Trust & Safe Deposit of Shamokin, Pa.	„ резервовий	3.114.29	
Dime Trust & Safe Deposit of Shamokin, Pa.	„ посмертний	33.623.91	
Dime Trust & Safe Deposit of Shamokin, Pa.	„ посмертний	18.590.82	55.329.02
Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	„ сирітський	298.50	
Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	„ адміністраційний	6.255.05	
Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	„ убогих	4.721.35	
Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	„ народний	1.835.63	
Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	„ сирітський	11.855.34	24.965.87
First Nat'l Bank of McAdoo, Pa.	„ сирітський	4.304.00	
First Nat'l Bank of McAdoo, Pa.	„ адміністраційний	2.997.82	
First Nat'l Bank of McAdoo, Pa.	„ резервовий	10.111.70	17.413.52
Union Trust Co. of New Jersey, Jersey City, N. J.	„ сирітський	12.515.83	
Union Trust Co. of New Jersey, Jersey City, N. J.	„ резервовий	272.48	12.788.31
Shamokin Banking Co., Shamokin, Pa.	„ посмертний		15.934.27
People Saving & Trust Co., Hazleton, Pa.	„ сирітський		1.072.64
Guarantee Trust & Safe Dep., Shamokin, Pa.	„ народний		5.442.78
	Разом		150.131.40

Бонди (цінні папери).

Назва бонду	%	Заплачено за бонди	Повна вартість бондів
47 Corporate Stock City of New York	4	44.415.00	47.000.00
5 Bayonne, N. J. Gold Funding Bonds	4½	5.100.00	5.000.00
12 Bayonne, N. J. Gold Funding Bonds	4½	12.582.00	12.000.00
15 Bayonne, N. J. School Bonds	4½	15.675.00	15.000.00
50 Newark, N. J. School Bonds	4	50.880.00	50.000.00
10 Essex County, N. J. Park Bonds	4	10.050.00	10.000.00
10 Trenton, N. J. School Bonds	3½	9.570.00	10.000.00
10 Liberty Loan Bonds	3½	10.000.00	10.000.00
159		158.272.00	159.000.00

Моргечі.

Назвиско позичаючого	Висота моргечу
Калакука Стефан, Скрентон, Па.	3.400.00
Ені Ф. Коттер, Палесейд Парк, Н. Дж.	7.500.00
Гері Б. Брокгурст, Джерзи Сіти, Н. Дж.	3.000.00
Джан Е. Гарденберг, Енґелвуд, Н. Дж.	3.000.00
Данєл Дріскол, Елізабет, Н. Дж.	2.500.00
Адолф Г. Енґелке, Енґелвуд, Н. Дж.	2.000.00
Шаршонь Алексій, Шамокін, Па.	25.00
Попович Стефан, Шамокін, Па.	1.650.00
Романовський Йосиф, Шамокін, Па.	4.300.00
Френк Юнґ, Джерзи Сіти, Н. Дж.	100.00
Бр. св. Петра і Павла, від. 47 У. Н. С., Ембрідж, Па.	3.050.00
Байрон Дж. Ван Горн, Енґелвуд, Н. Дж.	14.000.00
Милянович Стефан, Джерзи Сіти, Н. Дж.	1.400.00
Ваверчак Іван, Перт Амбой, Н. Дж.	10.500.00
Левчик Василь, Елізабет, Н. Дж.	6.350.00
	62.775.00

ФОНД СИРІТСЬКИЙ

з днем 30. вересня 1917 р.

Льорчак Теодозій, Ленсфорд, Па., від. 16	275.25
Кащак Алексій, Шамокін, Па., від. 1	300.00
Киляр Алексій, Пітсбурґ, Па., від. 53	150.00
Борецький Стефан, Пітсбурґ, Па., від. 53	200.00
Куземчак Николай, Ню Флоренс, Па., від. 113	300.00
Гнат Марія, Діксон Сіти, Па., від. 40	300.00
Митрик Юрій, Монесен, Па., від. 62	300.00
Процак Іван, Нортгемптон, Па., від. 33	60.00
Гутник Петро, Плимавт, Па., від. 46	300.00
Млинарик Александер, Трой, Н. Й., від 13	155.44
Бончак Іван, Йонкерс, Н. Й., від. 12	300.00
Кріль Василь, Пітсбурґ, Па., від. 53	268.25
Мохнач Іван, МкАду, Па., від. 7	125.01
Теник Михайло, Майнерсвіл, Па., від. 78	339.54
Маляр Григорій, Пітсбурґ, Па., від. 53	184.33
Рапавий Василь, Маганой Плейн, Па., від. 28	300.00
Ясінко Юрій, Травґер, Па., від. 32	50.00
Савко Іван, Гомстед, Па., від. 23	100.00
Телепон Андрій, Джерзи Сіти, Н. Дж., від. 4	223.83
Тот Іван, Кенонсбурґ, Па., від. 84	500.00
Качкош Іван, Мт. Кармел, Па., від. 5	375.00
Попович Михайло, Дунло, Па., від. 61	420.79
Гульпа Олена, Гомстед, Па., від. 23	500.00
Дзендзель Іван, Олифант, Па., від. 3	357.14
Бараняк Лука, Сімпсон, Па., від. 43	500.00
Войтила Михайло, Трайвґер, Па., від. 32	224.90
Ковач Василь, Бравнсвіл, Па., від. 6	400.00
Цепенюк Яків, Ню Кенсінґтон, Па., від. 158	600.00
Кравець Іван, Діксонвіл, Па., від. 182	397.26
Конкольняк Настя, Ню Йорк, Н. Й., від. 144	360.00
Вітковський Юрій, Мікіспорт, Па., від. 48	500.00
Самуляк Марко, Ню Йорк, Н. Й., від. 144	400.00
Недбала Михайло, Голийок, Масс., від. 52	500.00
Рибей Василь, Ленсфорд, Па., від. 16	200.00
Ярощ Михайло, Ню Йорк, Н. Й., від. 108	250.00
Гатала Михайло, Олд Фордж, Па., від. 34	100.00
Онушканич Онуфер, Майнерсвіл, Па., від. 78	200.00
Снильський Павло, Ернест, Па., від. 134	450.00
Матуш Василь, Ернест, Па., від. 134	450.00
Пац Василь, Пікскіл, Н. Й., від. 195	500.00
Павлик Николай, Форд Сіти, Па., від. 187	500.00
Сенчак Михайло, Ґлен Лойн, Па., від. 27	250.00
Пеха Михайло, Дунло, Па., від. 61	500.00
Іван Жентичка, Плізент Валей, Па., від. 80	600.00
Шренкель Настя, Йонкерс, Н. Й., від. 12	500.02
Ротковський Николай, Йорквіл, О., від. 77	450.00
Ковалко Ігнатій, Шамокін, Па., від. 1	500.00
Бартник Федор, Маганой Плейн, Па., від. 28	600.00
Мацько Тимко, Трайвґер, Па., від. 25	250.00
Губяк Семен, Ст. Луйс, Мо., від. 14	800.00
Білий Григорій, МкАду, Па., від. 7	337.50
Левицький Йосиф, Гомер Сіти, Па., від. 19	500.00
Ільчишин Іван, Ойл Сіти, Па., від. 139	200.00
Примак Дмитро, Ойл Сіти, Па., від. 139	200.00
Гарабин Іван, Сайксвіл, Па., від. 129	500.00
Качмар, Михайло, Пітсбурґ, Па., від. 250	450.00
Федор Юрій, Дітройт, Міш., від. 292	400.00
Сас Іван, Пітсбурґ, Па., від. 53	500.00
Фецич Григорій, Вест Павлет, Вт., від. 17	500.00
Шкурат Теодор, Ансонія, Конн., від. 10	500.00
Шубравський Іван, Трентон, Н. Дж., від. 245	700.00
Лісовський Йосиф, Трой, Н. Й., від. 191	400.00
Сліпець Григорій, Ст. Луйс, Мо., від. 179	450.00
Пукало Сидор, Майнерсвіл Па., від. 78	500.00
Мушка Михайло, Ернест, Па., від. 134	500.00
Шута Іван, Джанставн, Па., від. 300	700.00
Писар Іван, Скрентон, Па., від. 162	500.00
Попович Теодор, Комбола, Па., від. 306	500.00
Отрок Іван, Тейлор, Па., від. 92	390.00
Фединець Тимотей, Травґер, Па., від. 32	450.00
Яропут Николай, Плимавт, Па., від. 46	400.00
Гнида Павло, Деляно, Па., від. 272	500.00
Кіляр Андрій, Ембрідж, Па., від. 276	450.00
Березний Василь, Дукейн, Па., від. 268	450.00
Адух Фелікс, Тавер Сіти, Па., від. 161	350.00
Ковальчук Стефан, Котсвіл, Па., від. 248	400.00
Білянський Андрій, Ґрейнвіл, Н. Й., від. 74	500.00
Загочевська Олена, Ансонія, Конн., від. 262	500.00
Кравець Антін, Едвардсвіл, Па., від. 40	375.00
Галасінський Адам, Мікіспорт, Па., від. 132	500.00
Мікла Мартин, Своерс, Па., від. 197	600.00
Овсак Андрій, Травґер, Па., від. 32	214.32
Сеневич Никола, Гейлвуд, Па., від. 304	800.00
Матей Федор, Маганой Плейн, Па., від. 28	500.00
Гаркас Гнат, Карнеґі, Па., від. 55	500.00
Солтис Петро, Ленсфорд, Па., від. 16	500.00
Матяшовський Іван, Іст Шікаґо, Інд., від. 269	300.00
Ілько Стефан, Клівленд, О., від. 102	500.00
Сирко Теодор, Пітсбурґ, Па., від. 171	100.00
Тіджі Антоніна, Перт Амбой, Н. Дж., від. 275	200.00
Шамрило Алексій, Гартфорд, Конн., від. 277	800.00
Ханас Іван, Карнеґі, Па., від. 287	500.00
Олійник Семен, Еклей, Па., від. 349	500.00
Миляр Панько, Віндбер, Па., від. 143	800.00
Набережний Матій, Бекертон, Па., від. 219	650.00
Лічко Петро, Мт. Кармел, Па., від. 5	900.00
Хорушко Петро, Честер, Па., від. 237	500.00
Суханчук Стефан, Пітсбурґ, Па., від. 250	450.00
Плеш Петро, Лайсенрінґ, Па., від. 59	450.00
Сентий Семен, Ню Йорк, Н. Й., від. 204	400.00
Прокоп Іван, Авока, Па., від. 326	450.00
Негребецький Ст., Ню Александрія, Па., від. 82	600.00
Лужецький Прокіп, Гейлвуд, Па., від. 304	746.30
Талярський Станислав, Сублет, Вайо., від. 392	650.00
Чопек Калина, Джамайка, Н. Й., від. 160	300.00
Кліта Вавро, Раріган, Н. Дж., від. 332	427.00
Головач Стефан, Чісголм, Мінн., від. 37	500.00
Лабанович Франко, Нюарк, Н. Дж., від. 76	200.00
Гнатів Гнат, Трой, Н. Й., від. 191	500.00
Забавський Тадей, Едвардсвіл, Па., від. 40	500.00
Брилевський Петро, Шікаґо, Ілл., від. 301	250.00
Глух Мартин, Олвейн, Айова, від. 303	400.00
Венґрич Дмитро, Карнеґі, Па., від. 136	400.00
Волощук Онуфрій, Монесен, Па., від. 338	644.40
Клим Теодор, Палмертон, Па., від. 369	450.00
Папуґа Іван, Вілкс Бери, Па., від. 99	400.00
Захарків Ів., Оксфорд Форнес, Н. Дж., від. 174	485.24
Дроздович Николай, Йонкерс, Н. Й., від. 12	500.00
Гобляк Теодор, Пікскіл, Н. Й., від. 195	200.00
Рикета Николай, Когус, Н. Й., від. 57	300.00
Сидор Дмитро, Маганой Плейн, Па., від. 28	350.00
Ґіба Ксеня, Перт Амбой, Н. Дж., від. 104	380.00
Підлипчак Юлія, Джерзи Сіти, Н. Дж., від. 4	600.00
Слободзян Іван, Лакавана, Н. Й., від. 149	488.63
Мута Григорій, Сімпсон, Па., від. 43	225.00
Латишевський Семен, Ню Йорк, Н. Й., від. 233	370.00
Музика Петро, Деслодж, Мо., від. 225	500.00
Сумер Йосиф, Като, Па., від. 402	900.00
Мацек Семен, Джерзи Сіти, Н. Дж., від. 391	416.67
Богайчук Михайло, Ню Йорк, Н. Й., від. 117	300.00
Телепач Марія, Ленсфорд, Па., від. 373	800.00
Бойців Прокіп, Алтуна, Па., від. 145	200.00
Горонь Марія, Клівленд, О., від. 112	500.00
Набережний Яків, Гомер Сіти, Па., від. 19	500.00
Стебельський Михайло, Клівленд, О., від. 102	340.70
Микитко Василь, Літле Фолс, Н. Й., від. 330	600.00
Семан Марія, Пасайк, Н. Дж., від. 42	400.00
Тимко Липка, Джанставн, Па., від. 300	450.00
Корчало Василь, Дітройт, Міш., від. 292	68.90
Куряк Григорій, Клівленд, О., від. 364	105.00
Костич Іван, Елізабет, Н. Дж., від. 142	100.00
Ціркот Теодор, Ансонія, Конн., від. 10	888.89
Заприлюк Зофія, Нортгемптон, Па., від. 318	133.34
Мулик Юрій, Монесен, Па., від. 338	500.00
Козуб Алексій, Балтімор, Мд., від. 81	625.00
Музичка Андрій, Рочестер, Н. Й., від. 217	300.00
Гавришків Николай, Вілкс Бери, Па., від. 278	450.00
Підлипчак Петро, Джерзи Сіти, Н. Д., від. 4	400.00
Сачко Іван, Джерзи Сіти, Н. Дж., від. 4	400.00
Никулич Іван, Йонкерс, Н. Й., від. 12	400.00
Ференц Іван, Лідвуд, Мо., від. 360	700.00
Корчинський Тео., Перт Амбой, Н. Дж., від. 104	600.00
Фарина Володимир, Торонто, Канада, від. 49	600.00
Філовяк Юрій, Брустон, Па., від. 305	500.00
Окаль Гнат, Ланкастер, Н. Й., від. 87	600.00
Граділь Ілько, Брустон, Па., від. 305	500.00
Кучмій Катерина, Рочестер, Н. Й., від. 36	75.00
Лутик Дмитро, Дітройт, Міш., від. 292	200.00
Разом	66.503.67
Процент	6.067.64
Разом	72.571.31

(Дальше буде).

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ!
Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для хорих, незаможних людий, котрі не є в можности платити високих цін за своє баданє.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилічені без ужитя якихнебудь ТРОЮЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних прирядів. Рівночасно в богато таких случаях, які передше вимагали операції, можна нині вилічитись цілком лише тимсамим способом без ужитя ножа.

Маю в посіданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і збадати зхорілі внутренности людського тіла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу вроваджувати струї електричного сьвітла в тіло і забити ними заразливі бакциlї, які є причиною всіх недуг і людських недомагань. Той спосіб лічення є не тільки нешкідливий, але дійсно приємний і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за невилічимого, не підниимаюсь лічити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилічення, стараюсь вилічити в як найкоротшім часі. ГОДИНИ офисові в понеділки, середи, і пятниції від годин 9. рано до 12. в полудне. У вівторки і четверги від 9. рано до 8. вечером. В суботу від 9. рано до 9. вечер. В неділі від 9. рано до 12. перед полуднем.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНҐЕР.
153 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтру 3-ої евені і субвею.

Dr. KOLER,
638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студиї в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лічeню. Я лічу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкірні, як і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєсь при лічeню недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 105

Години принятя: від 9. рано до 8. веч., в пятниці від 9. до 5. лише, в неділі від 9. до 2.

Читайте „Свободу" і приєднуйте їй нових передплатників!

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терплячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ. ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціяльно же на пропуклину при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почт. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ регулює в 24 ГОДИНАХ. Кожда пачка має напись з MIDY. Уникайте підробів.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довірє спеціяліст недуг мужеських, котрий усе своє знанє і довголітну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ.
11. поверх, фронт. 76-80
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

ДАРОМ! Кождий дістане катальоґ найгарнійших річий і ще нечуваних — даром, хто надішле нам свою адресу і залучить 1 цнт. марку на оплату пересилки. 40.

International Sale House,
1 Union Square, New York City.

ЗВІСНИЙ
DR. GREY
СПЕЦІЯЛІСТ.
ЙОГО ОФІС ІСТНУЄ ПОНАД 30 ЛІТ.
117 E. 17th St., New York City,
близько Union Square.

Коли терпите на нирки або міхур, болі крижий, голову або груди, кашель, застуду, ечему, нервовість, катар, слабости носа, горла і жолудка, серця, запір, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію або яку иншу недугу, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея. Коли лікар, котрий лічив Вас ще не вилічив Вас, прийдіть до мене безпроволочно.

ПОРАДА ДАРОМ.
ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 3-ої, в неділі від 9-ої до 3-ої. 104—

ДАРОМ! ДАРОМ! ДАРОМ!

Кождий дістане даром Гороскоп, або Астрономічний Ворожбит, який предсказує будучність кождої особи від дитинства аж до гробу, а також 70 гарних образків в дуже цікавих позах готових до оправи в рамки. А також много инших цікавих річий, якими самі розвеселитесь а притім розбудите велике заціклавленє у других і можете заробити добрі гроші. Пішліть 6 цнт. марками на Гороскоп і катальоґ. 131—

AFRICAN NOVELTY SUPPLY CO.,
205 E. 14th St., New York City.

Др. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 139—

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман,
який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нерок, ревматизм і всі недуги крови і скірні вилічить в як найкоротшім часі так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лічення недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилічити чи ні, позаяк невилічимої недуги він не бересь лічити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 2. пол. Голосіть ся особисто, бо почтою не лічу. Можете говорити по українськи.

МЕДИЦИНА НА КАШЕЛЬ.

Коли потребуєте медицини на кашель, жадайте доброї. Ніколи не помиляйте ся домагаючи ся раз спробувану медицину, якою є

SEVERA'S
БАЛЬСАМ НА ПЛУЦА

Не тільки говоріть: „Я хочу тільки щось на мій кашель". Привичайте ся жадати новим його іменем. Через се вистережете ся підробів. За послідних 37 літ Северас Бальсам на плуца був уживаний з знаменитим поводженем на кашель, перестуду і инші подібні недуги, яких кашель є найпершою ознакою, або як кашель в інфлюенції, катар плуц, запаленє горла, хрипка, а також подібні недуги. Се є найлучше средство для дорослих дітий.

Ціна 30 і 60 цнт. — По всіх друґсторах.

SEVERA'S таблетки на перестуду і кашель усувають кашель в дуже короткім часі. Ціна 30 цнт.

SEVERA'S фамілійні ліки спродають ся всюди по друґсторах. Жадайте „Севера" і вимовляйте їх повним назвиском. Коли не можете дістати на місци, то замовляйте вирост з

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

СРЕДСТВО НА ПОРІСТ ВОЛОСЯ.

УСПІШНЕ І ПРИРОДНЕ ЛІЧЕНЄ ЗОВСІМ ДАРОМ ДЛЯ СТАРИХ І МОЛОДИХ, ОБОХ ПОЛІВ.

Чи Вам випадає волосє? — Чи Вам волосє сивіє завчасно? — Чи воно є тверде і липке? — Чи маєте ворплі або сверблєнє скіри на голові? — Чи Ви є лисі або лисієте?

Коли долягають Вам побіч вимінені терпіння, не занедбуйте їх, а сейчас усуньте. Зволіканє є небезпекою. Жадайте нашу ілюстровану книжку: „Кілька фактів про плеканє волося" (написану визначним европейським спеціялістом).

Хочемо переконати Вас, на наше ризико, що метода Кальвакури є найуспішнійшою в повисше вимінених долегливостях. Ми вишлемо Вам долярову пачку „Кальвакури" № 1 враз з книжочкою кождому, хто пришле свою адресу і залучить 10 цнт. на кошти пересилки. 136c—

Виріжте понизший купон і вишліть ще нині в листі до: Union Laboratory Box 501, Union, N. Y.

UNION LABORATORY, BOX 501, UNION, N. Y.

Залучаю 10 цнт. на пересилку і прошу прислати мені сейчас Вашу „Кальвакуру" № 1 за $1.00 і Вашу книжку

ВИНАХІДНИКИ

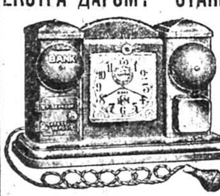
Думаєте може над винаходом, хочете такий ОПАТЕНТУВАТИ, щоби опісля ПРОДАТИ, радьте ся вперед нас.—маєте готові рисунки з описом або модель винаходу—пришліть нам їх до БЕЗПЛАТНОГО ПРОВІРЕНЯ. Ми є ЕКСПЕРТИ і знавці патентів. З ВИНАХІД ВАШ ВЖЕ В ОПАТЕНТОВАНЮ. ХОЧЕТЕ ЗНАТИ ЧИ І КОЛИ ВАМ ПАТЕНТ ДАДУТЬ, МИ ВАМ СКАЖЕМО. Пишіть до нас у СВОЇЙ МОВІ, жадайте нашої ґваранції на і дером лісту пошукуючих винаходів.

EDISON PATENT CO.
INC. 256 BROADWAY. NEW YORK (SV.)

ЧИТАЧІ „СВОБОДИ" гордять ся своєю газетою. Вона пише так по щирости, так зі серця, так переконуючо, що кождий Українець се чує, що то його газета. Нехай же кождий Українець платить також щиростю і стараєсь ся поширити „Свободу" між знакомими.

АКУШЕР-СПЕЦІЯЛІСТ
Dr. I. MICHEL
Хірург і спеціяліст у всіх недугах і недомаганях женщин. Довголітня практика і досьвід. Уживає нові медичні методи.
Також лічить всі загальні недуги мущин, женщин і дітий.
Години принять: 8. до 10. рано; 12. до 2. пополудни; 6. до 8. год. веч. В неділі до 1-ої год. дня. 139c—
106 East 7th Street, NEW YORK CITY.
Телефон: Orchard 4636. (напротив костела).

ЕКСТРА ДАРОМ! СТАНЬТЕ і ПЕРЕЧИТАЙТЕ!

Ми маємо щось надзвичайного. Сей прекрасний годинник нового винаходу, про який ви доси ніколи не чули, є винаходом сього віку. Про його практичне ужиткє читайте ось-тут: 1) Показує години і мінути як кождий звичайний годинник. 2) Зроблений з доброго металю і є дуже тревалий, так, що навіть в огни може бути і не згорить, а вистарчить на ціле житє. 3) Накручуєть ся раз на 8 днів. 4) Годину тримає так добре, що не спізнить ані мінути. 5) Ґарантований на 25 літ. 6) Важить 10 фунтів. 7) Має алярмуючий дзвіночок і дзвонить дуже голосно, так, що може збудити хоміи хто спав на знати як твердо. 8) В ночи не потрібуєте вставати з ліжка і шукати сірників, щоби побачити котра година, лише натиснути ґудзик то в тій хвили видно цілий годинник освітлений. 9) Може дзвонити і сьвітити рівночасно. 10) Служить яко дзвінок в мешканю або офісі в цїли покликаня жаданої особи. 11) Має лямпку екзамінаційну для збаданя ока, уст, уха, носа, горла і зубів. 12) Має електричну батерію незвичайно помічну при лїченю всяких недуг. 13) Має в собі огнетреваливий банк з двома переділами, один переділ до хованя вартісних річий. Банк є заосмотрений в дверцята з тайним замком, котрий може отворити особа, котра знає комбінацію, на яку замок був наставлений. Поученє щодо комбінації висилаємо разом з годинником. Не робить ріжниці який купите годинник, але лучшого годинника від сего не дістанете. Не знайдесь чоловік, котрому не подобав би ся сей годинник; кождому подобаєсь. Такий годинник повинен знаходитись в кождій хаті, бо се велика вигода і прикраса хати. Той годинник є вартісний що найменьше $20.00, але що маємо їх більшу скількість, то спродаємо по фабричній ціні, по $9.75. Хто у нас купить сей годинник, тому вишлемо цілком даром ще і годинник, який припинаєсь до руки (14 кар. зол.), по шторах сей годинник спродають по $8.00. А ми вам сей годинник цілком даром дамо до годинника нового винаходу. Коли хочете набути сей годинник для себе або кому в презенті дати, пішліть нам лише за 50 цнт. марок, а ми вам вишлемо сей годинник і годинник який припинаєсь до руки. Решту належитости $9.25 ви заплатите як вам його доручать ся. Коли хочете скористати із сеї оферти, то незволікайте а пишіть ще нині до: 142

Ся гарна бранcолєта ДАРОМ.

ROYAL WATCH CO., 1602 So. Bishop St., Dept. 8, CHICAGO, ILL.

ТУТ МАЄТЕ СЕ — ЧОГО ВИ ВСЕ БАЖАЛИ.

Кишеньковий ідентіфікаційний пулярес з комбінаційним схоwником лише ЗА 50 ЦНТ. Дуже практична річ для мущин і женщин. Сей скіряний і складаний пулярес з комбінаційним схоwником має переділи на паперові гроші і другі річи, як на марки, календарик, карту ідентіфікаційну.

Не оставайте без сеї річи, коли вона так дешева. Вона варта для Вас $2.00. Пішліть 50 цнт. і подайте своє імя, назвиско і адресу. Додайте 10 цнт. на почтову пересилку. Або вишлемо C. O. D. Пишіть до: Fishleigh & Co., Dept. B 7—, Chicago, Ill. 134c—

ЦІКАВА НОВІСТЬ!

Станьте і читайте, бо ми є певні, що ви ніколи перед тим не бачили такого прекрасного годинника. Тілько придивіть ся, якою прекрасною річию є сей новий годинник. Щоби ви знали, як він виглядає, ми вам опишемо: 1. Сей годинник показує мінути і години тає саме як кождий инший. 2. Він також показує назву кождого дня в тижни. 3. Показує назву місяця. 4. Показує день в місяци. 5. Показує також зміни місяця. 6. Він є так каретульований, що не спізнить ні одної мінути. 7. Коверта є прегарна і тривала. 8. Має 15 камінів. 9. Ґарантуємо його на 25 літ. 10. Ви можете поставити сей годинник до води на цілий день і ному ніщо не пошкодить. Се є щось чудове. Хто купить сей годинник, буде мати памятку на довгий час і буде з нього задоволений. Ви не можете купити сей годинник денебудь, лише у нас. Коли замовляєте сей годинник, то пішліть нам лише за 25 цнт. марок і вашу точну адресу, а ми вам вишлемо його; решту заплатите коли вам годинник доручать ся. Ціна сього годинника лише на короткий час є $6.95. Разом з годинником ми вишлемо вам гарний ніж з власною фотографією. Сей ніж має два вістря і є дуже острий. В додатку ми дамо вам гарний ланцушок. Ніж продасть ся по $2.50, а ланцушок по $2.00, однак хто купить у нас сей новий годинник, той дістане ніж і ланцушок цілком даром. Коли хочете скористати із сеї спеціяльної оферти, то не зволікайте, але пишіть таки нині. 142

Royal Watch Co.,
Dept. 8.
4602 So. Bishop St.,
CHICAGO, ILL.

КОЖДИЙ ЧЛЕН У. НАР. СОЮЗА АБО ПЕРЕДПЛАТНИК „СВОБОДИ"

наколи пришле 10 адресів своїх знакомих, до котрих „Свобода" не приходить, а хотіли би „Свободу" читати, отримає ДАРОМ ГАРНУ

КНИЖОЧКУ

Присилайте адреси до:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЧЕРЕЗ ДОВГІ РОКИ, УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ (САМІ МУЩИНИ) ПРИХОДИЛИ ДО МОГО ПРИВАТНОГО ОФІСУ.

Я є спеціяліст від всіх особистих недуг, як прим. гемороїди і т. и. Хронічні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, міхура і других органів. Нові або старі випадки. Не ждіть. Курація в офісі д-ра Брайна в умірковaних цінах. Я доставляю ліки. Прийдіть вперве до мене, і защадіть час, гроші і терпінє. 30 літ досьвіду. „Практика удосконалює".

ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візиті Др. Брайн може пояснити Вам, як можете бути вилічені в можливо найкоротшім часі, а також скаже Вам ціну.

В моїм офісі говорить ся також Вашою мовою. Моя адреса:

Dr. BRYAN, 333 E. 17 St., New York City
(близько 2-ої евені)

Офіс вітворений: від 9-ої рано до 8-ої попол., в неділі від 9-ої до 1-ої в пол.

ХОРІ ЛЮДИ!

Чи не стратили Ви терпеливости завдяки вашій недузі.

З дня на день з року на рік віддаю лікарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилічив та скільки хорим я уприємнив житє. Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лікарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цілковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузі. Лічу уже через 20 літ з добрим успіхом всі недуги, як: неудольність, нечистість крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—128—

Недуги заразливі і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лікар посідає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходіть до знаного всім

140 EAST 22 ST, N.Y.

Dr. Landes, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone: Gramarcy 3823.

Години принять: від 10. рано до 8. вечер. В неділі від 10. рано до 1. пополудни.

ДЕНТИСТ
Dr. EMIL EICHEL (зі Львова)
49½—1st Ave., (cor. 3rd St.) NEW YORK, N. Y.

Виробляє зуби з золота 22 каратового, які виглядають як Ваші власні, пльомбує зіпсовані зуби і виривaє зовсім без болю. Робота чиста і ґарантована а так дешева, що оплатить ся Вам і здалека приїхати. Години офісові від 10. рано до 9. вечером (крім пятниці), в неділю від 10. рано до 1. пополудни. 121—

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ҐРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

500 светрів цілком даром!

вишлемо кождому один з найгарнійших светрів ЦІЛКОМ ДАРОМ, БЕЗ ОДНОГО ЦЕНТА ДОПЛАТИ. Сей светер є дуже гарно зроблений з найліпшої вовни з гарним ковніром і з двома кешенями. Має він дуже гарний вигляд і ніколи не тратить своєї краси тільки все однаковий. Посідаєм ті светри для малих дітий, для старших дітий, для женщин, кавалерів і для старих. Кольори посідаєм після вашої вподоби, який схочете, такий вам дамо один з них цілком даром. Той светер продаємо по $5.00, однак наша фірма офірувала дати добрий вартісний презент Різдвяний для кождого нашого костумера, щоби мав від нашої компанії памятний презент. Посідаємо ті светри від найменьшої до найбільшої особи, подайте нумер який великий має бути для вас. Тож невідкладайте сеї оферти, щоби пізнійше не забракло тих светрів, тілько ще нині замовте собі у нас сей ЧИСТО СРІБНИЙ ГОДИННИК в подвійних критих ковертах так, що срібло завше має свою вартість раз навсе. Посідає він чисто ніклеву машинерію з 7 правдивими камінями, час тримає дуже добре, бо ми не перед висилкою добре виреґулюємо, так щоби точно ішов; справді хід в того годинника дуже чистий, так аж дзвонить і мінути вам ніколи не спізнить. Сей годинник є дуже приємний, бо має гарний вигляд середного формату, 12 сайз, дуже кождому сподобає ся і вдоволить вас на довгі літа. Ціна сего годинника є реґулярна $14.00. Ми на короткий час знизили всего на $8.95, до того ще даємо чисто вовняний $5.00 светер цілком даром. Тож користайте поки запас стане. Згори всіх грошей не жадаємо, лише витніть се оголошенє і заплатіть $1.00 завдатку, а решту тоді доплатите, як дістанете в свої руки светер і годинник. Ґаранцію на годинник даємо на 25 літ, на светер ґаранцію на 5 літ. Пишіть сейчас на адресу. 139c48

AMERICAN SALES CO.,
1926 W. HURON ST., Dept. 22. CHICAGO, ILL.

НЕБУВАЛА НОВІСТЬ!
Альбум історії сьвітової війни, в фотографічних кольорових образках.

Сей прекрасний альбум, в формі великої книги 11x16 цалів, займає кількадесять сторін друку на красній папері, містить в собі множество найновійших фотографій зі всіх фронтів теперішної великої сьвітової війни. Є він милою памяткою в кождім домі. Неодин в нім знайде фотографію своїх родинних сторін, свою хату, село та місточко. Неодин розпізнає між жовнірами свого брата, приятеля та знакомого. В альбумі знайдете всьо, що Вас інтересує, В ПРЕКРАСНИХ КОЛЬОРОВИХ ОБРАЗАХ. Сей прекрасний альбум, кождий повинен собі його спровадити! Ціна альбума з пересилкою 25 цнт., 2 за 45 цнт. Наклад не великий. Проте спішіть ся з замовленями, щоб опісля не було запізно.

Замовленя і належитість просить ся слати моні-ордером або марками на адресу: 133,35c—

K. PIASECKI, 205 East 14th St., New York, N. Y.